

Nr 50

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1961/62; given Stockholms slott den 17 februari 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att

dels antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;
- 2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;
- 3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

dels bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen i övrigt hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Netzén

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begäres bemyndigande att under budgetåret 1961/62 reglera priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk enligt i huvudsak de grunder, som tillämpas under innevarande budgetår.

De nu gällande förordningarna om viss reglering av handeln med fisk, m. m., angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur ävensom angående reglering av utförseln av fisk och skaldjur m. m., vilka nu gäller till och med den 30 juni 1961, föreslås skola gälla till och med den 30 juni 1962.

Förslag

till

Förordning**angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320)
om viss reglering av handeln med fisk, m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 30 maj 1952 om viss reglering av handeln med fisk, m. m.¹, vilken enligt förordning den 13 maj 1960 (nr 125) gäller till och med den 30 juni 1961, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1962.

Förslag

till

Förordning**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående
reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur², vilken enligt förordning den 13 maj 1960 (nr 126) gäller till och med den 30 juni 1961, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1962.

Förslag

till

Förordning**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående
reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.³, vilken enligt förordning den 13 maj 1960 (nr 127) gäller till och med den 30 juni 1961, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1962.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 1 § SFS 1953: 373, beträffande 8 § SFS 1960: 337, beträffande 9 § SFS 1959: 108 och beträffande 12 § SFS 1956: 202.

² Senaste lydelse, se beträffande 4 och 6 §§ SFS 1960: 338, beträffande 7 § SFS 1959: 109, beträffande 11—14 §§ SFS 1960: 428 samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959: 109; 15 § upphävd genom SFS 1960: 428.

³ Senaste lydelse, se beträffande 4 § SFS 1960: 339 samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959: 110.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och handelsdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, *vissa frågor angående regleringen av priserna på fisk m. m.* samt anför därvid följande.

I. Inledning

I förordningen den 30 maj 1952 (nr 320; ändrad genom förordningarna 1953: 373, 1956: 202, 1959: 108 och 1960: 337) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., vilken förordning gäller t. o. m. den 30 juni 1961, är bestämmelser meddelade om handelsreglering — grundad på auktorisation av s. k. producentföreningar — och om prisregleringsavgift på fisk. Importen och exporten av fisk och fiskprodukter regleras med stöd av kungörelsen den 14 mars 1947 (nr 82) angående allmänt importförbud samt förordningarna den 5 juni 1953 (nr 372 och 374) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur resp. utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. Enligt sistnämnda förordningar, vilka likaså äger giltighet t. o. m. den 30 juni 1961, fordras i princip tillstånd av statens jordbruksnämnd för import av fisk och fiskprodukter.

Genom beslut den 13 maj 1960 bemyndigade Kungl. Maj:t statens jordbruksnämnd att — i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som angivits i propositionen 1960: 82 och i jordbruksutskottets utlåtande 1960: 21 — för tiden t. o. m. den 30 juni 1961 anordna reglering av priserna på fisk samt av importen och exporten av fisk och skaldjur utav vissa slag ävensom att dels förordna om upptagande av prisregleringsavgift på svenskfångad fisk och importfisk enligt 5 och 8 §§ nyssnämnda förordning 1952: 320, dels enligt 12 § samma förordning meddela — såvitt angår täckande av andra kostnader i samband med prisreglering på fisk än i jordbruksnämndens centrala organisation uppkommande uppbörds- och kontrollkostnader — närmare föreskrifter rörande användningen av medel, som till jordbruksnämndens prisregleringskassa för fisk inflyter genom upp-

tagande av omförmälda prisregleringsavgifter m. m. I samma beslut föreskrev Kungl. Maj:t, att medel, som inflyter vid upptagandet av införselavgifter på färsk, kyld eller fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling eller kungsfisk (rödfisk, uer) skulle av jordbruksnämnden — med den begränsning, som anges i det följande — tillföras nämndens prisregleringskassa för fisk att användas för med kassan avsedda ändamål. Vidare bemyndigades jordbruksnämnden att av de medel, som innestår i prisregleringskassan för fisk, till regleringsföreningarna på fiskets område jämväl under budgetåret 1960/61 utlämna lån för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet på de villkor, som Kungl. Maj:t föreskrevit genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958. Samtidigt bemyndigades jordbruksnämnden att under budgetåret 1960/61 — med beaktande av vad i förenämnda proposition och utskottsutlåtande anförts — till bestridande av i propositionen omförmälda eventuella tillskott till kvalitetskontrollen av konserver samt av kostnaderna för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver — i den mån sistnämnda kostnader icke kunde bestridas genom inflytande kontrollavgifter — använda ett belopp av högst 50 000 kr. ur de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t jordbruksnämnden att för bestridande av kostnaderna under budgetåret 1960/61 för den befattningshavare, som har till uppgift att främja fiskexporten, disponera ett belopp av högst 90 000 kr. från de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Slutligen hemställde Kungl. Maj:t i samma beslut till fullmäktige i riksgäldskontoret att i enlighet med riksdagens omförmälda beslut under budgetåret 1960/61 ställa garanti för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta och åt Väst kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Med stöd av Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut och enligt däri angivna grunder har hittills under innevarande budgetår upprätthållits prisreglering på fisk ävensom reglering av handeln med strömming samt av importen och exporten av fisk. Enligt kungörelsen den 17 april 1959 (nr 111) om införselavgift på vissa slag av filead fisk har vidare t. o. m. den 30 juni 1960 vid införsel till riket av färska och frysta fiskfiléer av gråsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling utgått en avgift av 45 öre per kg av varans nettovikt. Med stöd av kungörelsen den 27 maj 1960 (nr 343) om de högsta införselavgifter, som statens jordbruksnämnd må bestämma i vissa fall, har nämnda avgift fr. o. m. den 1 juli 1960, utgått med 36 öre per kg av varans nettovikt för fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk vid införsel, som i tullhänseende är berättigad till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen, samt med 45 öre per kg såväl vid annan införsel av sådan fryst filead fisk, som nyss angivits, som för färsk och kyld filead dylik fisk, oberoende av det land, varifrån varan införes.

I en till jordbruksdepartementet den 11 februari 1961 inkommen skrivelse har *statens jordbruksnämnd* framlagt förslag till reglering av priserna på fisk under budgetåret 1961/62, m. m. Jordbruksnämnden erinrar därvid om att Kungl. Maj:t genom beslut den 19 februari 1960 uppdragit åt nämnden att — i anslutning till den i artikel 28 i EFTA-konventionen omförmälda undersökningen av förhållandena i fråga om handeln med vissa slag av fisk och andra marina produkter inom Europeiska frihandelssammanslutningen — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spörsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag. För att biträda nämnden med ifrågavarande utredningsarbete har sedermera en särskild utredningsman tillkallats. Nämnden upplyser, att den i sin framställning inte tagit hänsyn till sådana ändringar i fråga om handeln med fiskprodukter, som kan förledas av den nyss omförmälda undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen, eftersom undersökningen inte ännu slutförts.

Jordbruksnämnden anmäler vidare, att den berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrien tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område. Överläggningar i ämnet har därjämte ägt rum med jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område. Slutligen har nämnden i de frågor, som berörts i skrivelsen, samrått med *fiskeristyrelsen*, som därvid förklarat sig i princip biträda nämndens förslag.

II. Reglering av priserna på fisk m. m.

Nuvarande förhållanden

Innebörden av prisregleringen. Prisregleringarna på fisk har utformats i viss mån olika för, å ena sidan, väst- och sydkustens prisregleringsområden och, å andra sidan, ostkustens prisregleringsområde. På väst- och sydkusten innebär prisregleringarna, att jordbruksnämnden, efter överläggningar med fiskarorganisationerna därstädes, fastställer minimipriser på de viktigaste fiskslagen och därigenom möjliggör för fiskarna att utfå lägst dessa priser för bl. a. den fisk, som säljes till färskkonsumtion inom landet. Den fisk, som vid försäljning ej uppnår de sålunda fastställda minimipriserna övertages och nyttiggöres av för ändamålet särskilt bildade prisregleringsföreningar, på västkusten Västkustfisk, förening u. p. a., och på sydkusten Sydkustfisk, förening u. p. a.

Föreningarnas nyttiggörande av denna fisk sker genom försäljning på export — i färskt eller berett skick — eller inom landet för exempelvis framställning av konserver och fiskmjöl. För verksamheten med omhändertagandet av fisken erhåller föreningarna av jordbruksnämnden vissa i förväg bestämda statliga bidrag, s. k. pristillägg, vilka tidigare — bortsett från

vissa inskränkningar beträffande exporten — utgått med visst belopp per kg av föreningen övertagen fisk. Under senare år har pristilläggen i allmänhet utgått i den formen, att ett fast belopp bestämts för prisregleringen under året. I den mån detta belopp ej behövt tagas i anspråk för täckande av utgifterna under året, har det tillförts prisregleringsföreningarnas konjunkturutjämningsfonder. Anledningen till att jordbruksnämnden övergått till att utbetala ett bestämt fast belopp för prisregleringen av fisk har varit, att nämnden velat eftersträva, att prisregleringsföreningarna vid handhavandet av verksamheten skall stimuleras till mera ekonomiska och långsiktiga bedömanden. För den övertagna fisken utbetalar prisregleringsförening till fiskaren ett pris, s. k. garantipris, vilket fastställs av föreningen och bestäms under hänsynstagande till beräknade försäljningsmöjligheter och erhållna pristillägg för fisken. Garantipriset fastställs i förväg och är det pris, som fiskaren lägst kan påräkna för sina leveranser av fisk. Beträffande de allmänna grunderna i övrigt för prisregleringarna på väst- och sydkusten hänvisar nämnden till propositionerna 1946: 232, 1948: 48 och 1951: 81.

Prisregleringen på ostkusten har fått sin särskilda prägel av att den knutits till den år 1935 genomförda handelsregleringen på strömming, genom vilken fiskarnas ekonomiska föreningar på ostkusten (de s. k. auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) erhållit ensamrätt att för återförsäljning mottaga färsk strömming från fiskare. Genom denna ensamrätt bestämmer de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna det pris, som strömmingen skall betinga vid försäljning till olika ändamål.

Prisregleringen innebär, att jordbruksnämnden till Ostkustfisk, förening u. p. a., (centralorganisation för de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) årligen utbetalar vissa statliga medel, s. k. prisutjämningsbidrag, att användas såsom tillskott till de priser, som föreningarna erhåller vid försäljningen av strömmingsfångster, som ej kan avsättas till färskkonsumtion eller rökning inom landet. Prisutjämningsbidrag har i allmänhet fått åtnjutas för färsk eller frusen exportströmming, saltströmming för den inhemska marknaden (under år 1960 strömming, som avsättes för beredning av saltströmming för inhemsk konsumtion) och färskströmming, vilken såsom djurföda levereras till pälsdjursfarm. Till skillnad mot den prisreglering, som upprätthålles på väst- och sydkusten, är prisregleringen på strömming f. n. så utformad, att den enskilde fiskaren ej blir tillförsäkrad vare sig ett av staten bestämt lägsta pris för den strömming, som avsättes på färskmarknaden inom landet, eller ett fast pris (garantipris) för strömmingsöverskottet. Ett bemyndigande för jordbruksnämnden att utvidga prisregleringen till strömming, som användes för tillverkning av konserver eller för beredning av kraftfoder, har under år 1960 icke tagits i anspråk. Nämnden har ej heller utnyttjat rätten att genomföra prisreglering för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet.

Kostnaderna för prisregleringarna täckes av medel, som

genom prisreglerings- och införselavgifter tillföres den av jordbruksnämnden förvaltade prisregleringskassan för fisk. Prisregleringsavgifter utgår för såväl svenskfångad som importerad saltvattensfisk och upptages av förstahandsköpare av fisk m. fl. För färsk, kyld eller fryst importfisk samt för svenskfångad fisk, som ilandföres på västkusten, utgår prisregleringsavgift f. n. på i huvudsak all fisk med undantag av skarpsill och de fiskslag, varav filéer belagts med införselavgift. För svenskfångad fisk, som ilandföres på syd- och ostkusten, uttages avgift endast på sill (strömning). Fisk, som övertages av prisregleringsföreningarna på väst- och sydkusten, är ej avgiftsbelagd liksom ej heller strömning på ostkusten, som säljes för annat ändamål än färskkonsumtion eller rökning. Regleringsavgiften utgör 5 procent av inköpspriset för svenskfångad fisk, som ilandföres på väst- och sydkusten, samt 4 öre per kg för på ostkusten ilandförd strömning. För importfisk, som i samband med införsel säljes på kommunal fiskauktion, är avgiften 5 procent av inköpspriset. Avgiften för annan importfisk utgör för färsk, kyld eller fryst fisk 5 procent av värdet, beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen, för saltad islandssill 4,7 öre per kg av nettovikten samt för annan beredd importsill än islandssill 3,7 procent av nyssnämnda värde. Avgiften på importfisk är så avvägd, att den i stort sett motsvarar den avgift, som utgår för svenskfångad fisk. Införselavgift utgår, såsom förut nämnts, på viss filead fisk. Avgiften utgår fr. o. m. den 1 juli 1960 med 36 öre per kg av varans nettovikt för fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk vid införsel, som i tullhänseende är berättigad till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen samt med 45 öre per kg såväl vid annan införsel av sådan fryst filead fisk, som nyss angivits, som för färsk och kyld filead dylik fisk, oberoende av det land, varifrån varan införes.

Prisregleringsföreningarnas behov av rörelsekapital täckes till stor del av de medel, som tillförts föreningarnas konjunkturutmättningsfonder genom bl. a. avvecklingen av vissa föreningarna tidigare beviljade statslån. Föreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk åtnjuter som förut nämnts enligt beslut av 1960 års riksdag därutöver rätt att under innevarande budgetår mot av riksgäldskontoret ställda garantier i Sveriges kreditbank mot gängse ränta erhålla lån intill 3 000 000 resp. 2 000 000 kr.

Fångst- och prisutvecklingen m. m. Jordbruksnämnden lämnar i sin skrivelse vissa uppgifter rörande utvecklingen inom saltsjöfisket av antalet fiskare och fiskebåtar, fångst- och prisutvecklingen inom saltsjöfisket, exporten och importen av fisk och fiskprodukter, fiskkonsumtionen inom landet, prisutvecklingen för fiskets förnödenheter, lönsamheten inom fisket samt det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen av fisk.

Vad först angår *antalet fiskare* framgår av jordbruksnämndens uppgifter, vilka såsom *bilaga 1* torde få bifogas detta protokoll, att under år 1959

en fortsatt minskning skett av antalet yrkesfiskare på samtliga kuststräckor. Minskningen, som utgör 1,7 procent, är påtagligt mindre än tidigare under åren efter krigsslutet. På ostkusten, som under senare år uppvisat den starkaste nedgången, har antalet yrkesfiskare under 1959 minskat med endast 0,5 procent, medan motsvarande tal för syd- och västkusten är 2,5 resp. 2 procent. Totalantalet yrkesfiskare år 1959 anges till 9 350, vilket är 31,5 procent lägre än antalet fiskare under förkrigsåren 1935—1939. Även antalet binäringsfiskare har under år 1959 sjunkit något på ost- och västkusten, medan för sydkusten redovisas en uppgång, som nära nog exakt motsvarar minskningen av antalet yrkesfiskare på kuststräckan.

Av en utav jordbruksnämnden uppgjord tablå över *antalet fiskebåtar*, vilken som *bilaga 2* torde få fogas till detta protokoll, kan utläsas, att även under år 1959 på samtliga kuststräckor en fortsatt övergång skett till fiskebåtar med allt större motorstyrka. Enligt tillgängliga uppgifter har år 1959 sammanlagt 72 av de i tablån redovisade fiskebåtarna med motorstyrka över 200 hästkrafter utrustats med motorer överstigande 300 hästkrafter. Av dessa båtar är 70 hemmahörande på västkusten och två i Blekinge. Totalantalet däckade båtar med motor har år 1959 minskat på samtliga kuststräckor och uppgick vid årsslutet till 2 973. En ökning kan däremot noteras av totalantalet öppna båtar med motor.

I fråga om *fångstutvecklingen* anmäler jordbruksnämnden, att definitiva uppgifter nu föreligger angående det svenska havsfiskets avkastning under år 1959. Enligt dessa uppgifter har fångstmängden uppgått till 268 miljoner kg med ett förstahandsvärde av 171 miljoner kr. Denna avkastning är den högsta hittills noterade till såväl kvantitet som värde och överstiger de tidigare för år 1958 redovisade rekordsiffrorna med 30 miljoner kg och 16,7 miljoner kr. För år 1960 kan fångstmängden, enligt hittills för nämnden tillgängliga statistiska uppgifter, beräknas ligga i nivå med 1959 års kvantitet. Fångstvärdet torde år 1960 däremot komma att överstiga fångstvärdet 1959 och uppgå till omkring 178 miljoner kr.

De gjorda beräkningarna i fråga om fiskets avkastning under år 1960 på västkusten tyder på någon minskning av fångstmängden men en fortsatt stegring av fångstvärdet. Fångstminskningen faller helt på västkustfiskarnas direktlandningar i utlandet, som beräknas ha reducerats med omkring 16 miljoner kg, samtidigt som en ökning skett av de på västkusten ilandförda kvantiteterna med ca 14 miljoner kg. Denna ökning utgöres i sin helhet av sill. Nedgången av utlandslandningarna utgöres av minskade leveranser av s. k. skrapfisk, medan de direktlandade sillkvantiteterna något ökat jämfört med år 1959. Vad angår utlandslandningarna upplyser nämnden vidare, att dessa under år 1960 mer än fördubblats, såvitt gäller Västtyskland och Storbritannien, medan en kraftig nedgång skett av i Danmark landade kvantiteter av i huvudsak s. k. skrapfisk. De senaste två årens utveckling av sillfisket på västkusten belyses av att sillfångsterna stigit från 81 resp. 84 miljoner kg åren 1957 och 1958 till 107 miljoner kg år 1959 och kan beräknas uppgå till omkring 127 miljoner kg år 1960. Västskustfiskets allt starkare inriktning på fiske efter sill — något som ägt

rum samtidigt som minskade fångster redovisas av fiskslag, varav import måste vidtagas för att täcka efterfrågan inom landet — accentuerar enligt nämnden fiskets beroende av avsättningsförhållandena på exportmarknaderna. Nämnden framhåller, att denna utveckling ger anledning till viss oro, enär man av allt att döma framdeles måste räkna med ökad konkurrens på dessa marknader. Medan sillfisket på västkusten sålunda ökat, har under år 1960 fångsterna av makrill samt av olika slag av torskfiskar minskat.

På sydkusten däremot redovisas för år 1960 väsentligt ökade fångster av torsk, medan sillfisket varit i stort sett oförändrat. I fångstsiffrorna är härvid — i likhet med tidigare år — inräknade även västkustfiskarnas landningar på sydkusten. Sammanlagt uppgår fångstökningen på kuststräckan till 16 procent och ökningen av förstahandsvärdet till 8 procent. Fångstmängden på ostkusten beräknas under år 1960 ha minskat i större grad än fångstvärdet. Nedgången beror på att strömmingsfångsterna väsentligt minskat i förhållande till år 1959. Fångstutvecklingen sedan förkrigstiden redovisas av nämnden i en särskild tablå, vilken såsom *bilaga 3* torde få fogas till detta protokoll.

I likhet med år 1959 har fångstbegränsningar, såvitt avser prisreglerade fiskslag, under år 1960 upprätthållits på västkustsill och makrill samt tidvis även på sill på sydkusten. Också på strömming har under år 1960 tidvis upprätthållits en viss fångstbegränsning.

Till belysande av *fiskprisernas utveckling* har jordbruksnämnden upprättat en tablå över de genomsnittliga fiskarpriserna samt minimipriserna på fisk under tiden juli 1956—september 1960. Priserna i denna tablå, vilken såsom *bilaga 4* torde få bifogas detta protokoll, avser västkustfisk av olika slag, sill och torsk vid sydkusten ävensom partipriserna på strömming i Stockholm, allt kvartalsvis. Beträffande den prisutveckling, som framgår av tablå, anför jordbruksnämnden, att en jämförelse mellan priserna under fjärde kvartalet 1959—tredje kvartalet 1960 och priserna under motsvarande kvartal närmast föregående år ger vid handen, att för västkustens vidkommande (uppgifterna avser försäljningen vid de större fiskauktionerna) en genomgående höjning skett av det genomsnittliga fiskarpriset för all fisk. Av de i tablå särskilt redovisade fiskslagen redovisas för sill och torsk genomgående höjda priser på västkusten, medan för makrill en prisnedgång skett under första och tredje kvartalen 1960. En prishöjning har däremot skett under andra kvartalet, då säsongfisket (garn- och dörjfisket) efter makrill bedrivs. Denna prishöjning sammanhänger med att fångstmängden under säsongfisket minskat i förhållande till 1959 års redan låga nivå. Även för västkusttorsk noterar nämnden minskade fångster under år 1960, medan fångsterna av såväl vintersill som fladensill ökat rätt avsevärt. Den kraftiga prishöjning på västkustsill, som trots fångstökningen uppnåtts under första kvartalet 1960, torde enligt nämnden bero på att vintersillen i större omfattning än under år 1959 utgjorts av stor sill, som betingat högre fiskarpriser.

Även på sydkusten redovisas för torsk höjda priser under år 1960, vilket sammanhänger med att högre minimipriser upprätthållits på varan. Prisutvecklingen på sydkustsill utvisar höjda priser utom under andra kvartalet 1960. Partinoteringarna på strömming i Stockholm har under de senast redovisade fyra kvartalen legat över de noteringar, som gällt under motsvarande kvartal nästföregående år. Även vid ostkusten i övrigt har partinoteringarna under år 1960 i allmänhet hållits på en högre nivå än år 1959.

Minimipriserna undergick — bortsett från sedvanliga säsongmässiga variationer beträffande västkustsill — ej några andra förändringar under det gångna året än nyss berörda prishöjning på sydkusttorsk samt viss höjning av priserna på fladensill och makrill.

I fråga om utrikeshandeln med fisk och fiskprodukter kan enligt jordbruksnämnden konstateras, att såväl export- som importsiffrorna för år 1960 är högre än för år 1959. *Exporten av fisk och fiskprodukter*, inklusive utrikes ilandföring, har under år 1960 överträffat tidigare års resultat och beräknas ha utgjort 126,2 miljoner kg till ett värde av 86,2 miljoner kr. Motsvarande siffror för år 1959 utgjorde 122,9 miljoner kg och 76,0 miljoner kr. Exportökningen hänför sig till den kommersiella exporten av främst färsk och fryst sill, medan utlandslandningarna minskat med 16,0 miljoner kg och 3,3 miljoner kr. och uppgår till 66,0 miljoner kg och 30,5 miljoner kr.

Importen av fisk och fiskprodukter har ökat från 47,0 miljoner kg och 105,1 miljoner kr. år 1959 till 47,9 miljoner kg och 111,1 miljoner kr. år 1960. En stark importökning kan konstateras av färsk och fryst fisk, främst torskfiskar av olika slag och makrill, medan importen av saltad och kryddad sill till följd av felslaget fiske nedgått betydligt. Importen av frysta filéer, som under år 1959 minskade något, har under år 1960 återigen stigit och uppgår till 5 051 ton, den högsta kvantitet, som hittills registrerats. Stegringen utgöres huvudsakligen av koljafiléer, medan importen av torskfiléer varit ungefärligen oförändrad. Beträffande utrikeshandeln med fisk m. m. hänvisar jordbruksnämnden till en inom nämnden upprättad sammanställning, vilken såsom *bilaga 5* torde få fogas till detta protokoll.

I fråga om *konsumtionen av fisk och fiskprodukter* anför jordbruksnämnden, att nämnden årligen företager konsumtionsundersökningar beträffande fisk. Hittills tillgängliga uppgifter visar, att konsumtionen av färsk och fryst fisk samt skaldjur under år 1960 ökat med ca 2 miljoner kg, vilken ökning helt hänför sig till djupfrysta filéer. Däremot synes konsumtionen av konserver och beredd fisk ha minskat i motsvarande grad, så att den sammanlagda förbrukningen av fisk under år 1960 i stort sett ligger på samma nivå som under år 1959. Nedgången i förbrukningen inom varugruppen konserver och beredd fisk beror på att konsumtionen av saltsill minskat. De förbrukade kvantiteterna av färsk och fryst vara beräknas under år 1960 uppgå till sammanlagt 91 miljoner kg (landad vikt), medan konsumtionen av beredd vara kan beräknas till 43 miljoner kg (produktvikt). Nämnden framhåller dock, att materialet, som ligger till grund för

dessa beräkningar, är osäkert, bl. a. med hänsyn till att en del av lagerförändringarna under år 1960 ännu ej är kända. Nämnden anmärker vidare, att den efter slutförandet av nu pågående översyn av konsumtionsberäkningarna torde komma att företaga viss uppjustering av de hittills redovisade konsumtionssiffrorna beträffande fisk. Importens andel av färskkonsumtionen, inklusive frysta varor, beräknas ha stigit från 26 procent år 1959 till 27 procent år 1960 och andelen frysta fiskfiléer (såväl importerade som beredda inom landet) från 25 till 27 procent. Av konsumtionen av frysta fiskfiléer svarar importen för omkring 55 procent mot 60 procent under år 1959. Konsumtionen av färska filéer kan — enligt vissa för nämnden tillgängliga uppgifter — beräknas uppgå till drygt 40 procent av förbrukningen av frysta filéer.

Konsumtionsutvecklingen för frysta fiskfiléer under senare år framgår av följande sammanställning (filévikt, miljoner kg).

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960 (prel.)
Import (exklusive reexport) ..	1,7	4,0	4,3	3,2	4,5	4,3	5,0
Tillverkning inom landet	1,3	2,0	2,0	2,2	2,9	2,8	3,9
Summa	3,0	6,0	6,3	5,4	7,4	7,1	8,9
Lagerförändring	+0,5	+1,2	+0,3	-0,6	+0,1	-0,3	+0,4
Konsumtion	2,5	4,8	6,0	6,0	7,3	7,4	8,5

Av sammanställningen framgår, att under år 1960 en fortsatt ökning skett av konsumtionen av frysta filéer. Importen av frysta filéer under år 1960 har till stor del bestått av torsk (2 095 ton) och i övrigt främst av kolja och rödspätta. Den inhemska beredningen av frysta torskfiléer, avsedda för försäljning inom landet, steg under år 1960 med 50 procent till drygt 3 500 ton. Härutöver har inhemska filéer beretts främst av sill (strömming). Beredningen av frysta torskfiléer för inhemsk marknad har även under år 1960 främjats genom att föreningen Sydkustfisk av prisregleringsmedel utbetalat ett visst prisutjämningsbidrag för att möjliggöra för fiskarna att utfå de för färskmarknaden gällande minimipriserna för den torsk, som levereras för ifrågavarande beredning.

Beträffande prisutvecklingen för fiskets olika förnödenheter framhåller jordbruksnämnden, att det under det senaste året ej skett andra förändringar än sådana, som orsakats av omsättningsskattens införande eller som betingats av höjda arbetskostnader för reparationer etc. Härutöver har emellertid prisstegringar inträffat på enstaka mindre betydande förnödenheter. Vad angår förnödenheter, som ej beröres av omsättningsskatten och som är av större betydelse för fisket, anför nämnden, att den genomsnittliga noteringen på motorbrännolja (i 0-zon) för år 1960 var 22,8 öre per l mot 24,2 öre för år 1959. Motorbrännoljan betingar f. n. ett pris av 23 öre per l mot 23 och 26 öre vid samma tidpunkt år 1960 resp. år 1959. Priset på 45-kilos fisklådor har under år 1960 stigit från 2 kr. 65 öre till 3 kr. per låda.

Jordbruksnämnden anför vidare, att *lönsamhetsutvecklingen inom fisket* varit föremål för undersökningar även under år 1960. Inom Svenska västkustfiskarnas centralförbund har sålunda företagits vissa undersökningar av bl. a. fladensill- och makrillfiskets lönsamhet för år 1959. Vidare har statistiska centralbyrån för att belysa de relativa förändringarna av yrkesfiskarnas inkomster och utgifter m. m. gjort vissa sammanställningar av material, som hämtats ur yrkesfiskarnas självdeklarationer. Sammanställningarna, som baserar sig på ett på modern samplingmetodik grundat urval av yrkesfiskare, avser förhållandena åren 1952—1958. Materialet ger vid handen, att det beräknade kontanta nettot av fisket under åren 1952—1957 i medeltal per yrkesfiskare genomgående ökat på södra östersjö- och öresundskusten samt för insjöfisket. För år 1958 redovisas en mindre tillbakagång på södra östersjö- och öresundskusten men en fortsatt betydande uppgång för insjöfisket. Nedgången på sydkusten beror helt på att ålfisket i Skåne givit sämre utbyte än år 1957. För ostkusten noteras för år 1958 en högre genomsnittlig bruttointkomst och ökade kostnader, jämfört med år 1957, men ungefärligen samma nettointkomst som detta år. För båtlagsfisket på västkusten redovisas för år 1958 en fortsatt ej oväsentlig förbättring, som till övervägande del kommit manskapslotterna till godo. Jämfört med basåret 1952 redovisas för år 1958 en nettointäkt per båtlag, som är 50 procent högre, medan motsvarande procenttal för bruttointäkten och kostnaderna är 44 resp. 38.

Vad slutligen angår *det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen på fisk* åberopar jordbruksnämnden en inom denna upprättad tablå, vilken såsom *bilaga 6* torde bifogas statsrådsprotokollet. Av tablå framgår bl. a., att den 1 januari 1961 på den hittills drivna prisregleringsverksamheten föreligger en behållning av 19,4 miljoner kr., medan behållningen ett år tidigare utgjorde 17,1 miljoner kr. Utbetalningarna under år 1960 av pristillägg och prisutjämningsmedel understiger med 1,75 miljoner kr. summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Dessa uppgår till ca 4,9 miljoner kr., varav inemot 1,5 miljoner kr. utgöres av införselavgifter. Av tablå framgår vidare, att på samtliga kuststräckor de totala utgifterna för prisregleringen överstiger summan av de inom resp. områden sedan systemets införande influtna regleringsavgifterna. Underskotten utgjorde den 1 januari 1961 i runda tal på västkusten 2,9 miljoner kr., på sydkusten 1,1 miljoner kr. och på ostkusten 3,2 miljoner kr. I utgifterna har härvid inräknats även de medel, som ianspråktagits ur prisregleringskassan för avvecklingen av vissa prisregleringsföreningarna beviljade statslån.

Prisregleringsföreningarnas ekonomiska ställning betecknar jordbruksnämnden som god. Omfattningen av föreningarnas verksamhet belyses enligt nämnden genom storleken av de fiskkvantiteter, som föreningarna övertager. För västkustens vidkommande har dessa kvantiteter under det senaste decenniet varierat mellan 30 och drygt 40 miljoner kg med undantag av åren 1956 och 1958, då den övertagna fångstmängden understeg 20 mil-

joner kg. På sydkusten har de övertagna kvantiteterna under 1950-talet varierat mellan 4 och 6 miljoner kg. Avvikelser härifrån kan noteras dels för år 1952, då den övertagna fångstmängden uppgick till hela 10,8 miljoner kg, dels för år 1959, då kvantiteten nedgick till 2,8 miljoner kg. Under år 1960 har — såsom framgår av det följande — den på sydkusten övertagna fångstmängden ytterligare minskat. Nedgången under de senaste två åren beror bl. a. på att fångsterna av sydkustsill minskat och att överskotten av torsk nära nog helt eliminerats på grund av en ökad beredning av frysta filéer. De prisreglerade kvantiteterna strömming på ostkusten har under det senaste decenniet varierat mellan 3,2 och 7,1 miljoner kg.

Enligt preliminära siffror har föreningen Väst kustfisk år 1960 övertagit totalt 36,8 miljoner kg fisk (därav 35,0 miljoner kg sill och 0,8 miljoner kg makrill) för 16,1 miljoner kr. Föreningen Syd kustfisk har år 1960 övertagit 2,1 miljoner kg sill för 0,6 miljoner kr. För jämförelsens skull kan nämnas, att föreningen Väst kustfisk år 1959 övertog totalt 31,0 miljoner kg fisk (därav 27,6 miljoner kg sill, 1,3 miljoner kg gråsej och 0,9 miljoner kg makrill) till ett förstahandsvärde av 12,7 miljoner kr. och föreningen Syd kustfisk 2,8 miljoner kg fisk för 0,8 miljoner kr. (därav 2,7 miljoner kg sill för 0,7 miljoner kr.). I detta sammanhang bör enligt nämnden uppmärksammas att, med hänsyn till den organisation, som genomförts beträffande exporten till länder med centraliserad import, prisregleringsföreningarna övertager även den fisk, som exporteras på sådana marknader. Av de kvantiteter, som föreningarna övertager, exporteras normalt 85 å 90 procent. Nämnden framhåller, att endast en mindre del av de av föreningarna övertagna kvantiteterna därför kan betraktas som överskott i egentlig mening. Föreningen Ost kustfisk har under år 1960 enligt preliminära beräkningar prisreglerat 3,6 miljoner kg strömming, varav 1,8 miljoner kg exporterats, mot under år 1959 5,4 resp. 3,9 miljoner kg.

Av de i det föregående redovisade siffrorna framgår enligt jordbruksnämnden, att numera i huvudsak endast sill (strömming) övertages av föreningarna, medan tidigare år utom sill också ganska betydande kvantiteter av sydkusttorsk och av på västkusten landade torskfiskar inte fann avsättning till gällande minimipriser. Till belysning härav anför nämnden, att Väst kustfisk under åren 1950—1959 i medeltal per år övertog ca 4,5 miljoner kg annan fisk än sill och makrill, medan motsvarande kvantiteter för åren 1958, 1959 och 1960 utgör 3,7, 2,6 och 1,0 miljoner kg. Bortfallet av torsköverskottet på sydkusten sammanhänger — såsom tidigare berörts — med utvecklingen av filéberedningen, som resulterat i att fiskarna för all under år 1960 levererad torsk kunnat utfå de fastställda minimipriserna.

Frågan om fortsatt prisreglering m. m.

Jordbruksnämndens överläggningar med berörda parter. Som förut nämnts har jordbruksnämnden berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrien tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område.

Beträffande vad som förekommit vid nyssnämnda överläggningar anför jordbruksnämnden, att det från fiskarorganisationernas sida framhållits, att behov föreligger av en fortsatt prisreglering på fisk efter i huvudsak nuvarande grunder (innebärande bl. a. rätt för nämnden att, om förutsättningar härför föreligger, medge, att prisregleringen må utvidgas till strömning för foder- och konservändamål samt till på sydkusten ilandförd makrill, horngädda och skrubba ävensom att prisreglering må genomföras för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet).

Prisregleringsföreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk har anhållit, att de föreningarna tillerkända kreditgarantierna skall få åtnjutas även under nästa budgetår.

Jordbruksnämnden meddelar även, att färskfiskhandeln, liksom tidigare, i stort sett vitsordat lämpligheten av det nuvarande prisregleringssystemet samt förordat en fortsatt prisreglering efter i huvudsak oförändrade grunder. Ej heller konservindustrien eller saltsillhandeln har framlagt några förslag till principiella ändringar av regleringarna på fiskets område. Från såväl fiskgrossisthåll som från konservindustrien och saltsillhandeln har dock framställts krav på vissa begränsningar i avgiftsbeläggningen för fisk. Från grossisthåll har härvid — under hänvisning till den stigande behållningen i prisregleringskassan för fisk — föreslagits, att prisregleringsavgiften på svenskfångad fisk och importfisk snarast sänkes från nuvarande 5 till 3 procent av inkösvärdet, medan saltsillhandeln yrkat på att regleringsavgiften för all saltsill slopas. Konservindustrien slutligen har krävt, dels att regleringsavgiften skall hävas för råvaruinköp, som sker för industriens behov, dels att införselavgiften för av industrien importerade färska filéer av kolja och vitling skall avvecklas i samma takt som sker i fråga om frysta filéer, som vid införsel är berättigade till områdesbehandling enligt EFTA. Representanterna för fiskets organisationer har i anslutning till nu nämnda yrkanden förklarat, att de — med hänsyn bl. a. till den avsedda undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen — ej vill tillstyrka, att någon begränsning sker i uttagandet av avgifter på fiskets område.

Fiskerinäringens representanter har samtliga förordat en förlängning på ett år av gällande förordningar om regleringarna på fiskets område.

I fråga om inställningen hos jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område till de fortsatta regleringarna hänvisar nämnden till ett vid sin skrivelse fogat protokoll. Av protokollet framgår bl. a. att samtliga rådsledamöter med undantag för en ledamot uttalat sig för att nämnden skall anhålla om bemyndigande att direkt ur prisregleringskassan för fisk utbetala vissa medel (högst 250 000 kr. per år) för Centralnämndens för fiskpropaganda verksamhet.

Jordbruksnämndens förslag. Enligt jordbruksnämndens mening föreligger allttjämt behov av prisstöd för fiskarna. Nämnden anser därför att — i av-

vaktan på de förslag, som kan framkomma med anledning av den pågående utredningen om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område — prisregleringsverksamheten bör bibehållas jämväl under budgetåret 1961/62 och att den i stort sett bör handhas i enlighet med nu gällande grunder. Hänsyn har härvid dock, som redan nämnts, ej tagits till sådana ändringar i fråga om handeln med fiskprodukter, som kan föranledas av den i det föregående omförmälda undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen.

Vad angår finansieringen av prisregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i propositionen 1960: 82 utan erinran från riksdagens sida uttalats, att prisregleringen under innevarande budgetår i princip bör bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla denna i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. Enligt uttalande i anslutning härtill borde vidare — i avvaktan på resultatet av jordbruksnämndens omförmälda utredning — prisregleringsavgifter under innevarande budgetår kunna uttagas i den omfattning, som förekommit under de senare åren. Av bilaga 6 till detta protokoll kan utläsas, att behållningen i prisregleringskassan ökat ganska avsevärt under år 1960 — liksom under åren efter år 1950 — så att den vid årsskiftet 1960/1961 utgjorde 19,4 miljoner kr. Enligt nämndens mening är förhållandena på exportmarknaden dock alltså jämt sådana, att avsevärda medel i särskilda fall kan bli erforderliga vid uppkommande avsättningssvårigheter eller för att täcka förluster vid kreditförsäljningar. Även om i vissa avseenden en begränsning i avgiftsbeläggningen för fisk sedermera kan komma att vidtagas efter överläggningar med representanter för fiskerinäringen, bör därför nämndens bemyndigande att upptaga regleringsavgifter i den omfattning, som förekommit under de senare åren, bibehållas, i varje fall under nästa budgetår.

I detta sammanhang erinrar jordbruksnämnden också om att i propositionen 1956: 86 uttalats, att det i fortsättningen borde ankomma på Kungl. Maj:t att årligen efter förslag av jordbruksnämnden meddela föreskrifter rörande den huvudsakliga användningen för det framförliggande budgetåret av de införselavgifter, som uttages på vissa slag av färska och frysta filéer. Enligt samma uttalande borde detta lämpligen ske i samband med den sedvanliga framställningen beträffande fiskprisregleringen, varvid nämndens förslag rörande den huvudsakliga dispositionen av ifrågakvarande medel skulle åtföljas av dels beräkningar rörande storleken av inflytande införselavgifter under det framförliggande budgetåret, dels — i fråga om såväl storleken som användningen av införselavgiftsmedlen — redovisning av utfallet för tilländalupet år samt en reviderad beräkning för det löpande året. Med anledning härav meddelar nämnden följande.

Under tiden t. o. m. den 31 december 1960 har i införselavgifter influtit ett sammanlagt belopp av omkring 7,2 miljoner kr. Av detta belopp kommer 1,53 miljoner kr. på budgetåret 1959/60 och 0,6 miljoner kr. på innevarande budgetår. Såsom nämnden framhållit i sin framställning angående fiskprisregleringen för innevarande budgetår, föreligger av naturliga skäl stora svårigheter att bedöma den fortsatta utvecklingen av importen av in-

förselavgiftsbelagda filéer och därmed också storleken av de inkomster, som framdeles kan komma att inflyta i form av införselavgifter. I nämnda skrivelse har den avgiftsbelagda filéimporten för innevarande budgetår ansetts böra uppskattas till 3 200 ton. En reviderad beräkning med hänsyn bl. a. till hittills företagen import ger vid handen, att denna kvantitet uppskattats för lågt och nu bör beräknas till 4 000 ton. Motsvarande import för nästa budgetår anser sig nämnden böra uppskatta till 4 500 ton. Med utgångspunkt från en införselavgift per kg filé för innevarande budgetår av 36 öre samt för nästa budgetår av 36 öre för första och 31,5 öre för andra hälften av budgetåret skulle inkomsten av införselavgifter bli 1,4 miljoner kr. för budgetåret 1960/61 och 1,5 miljoner kr. för budgetåret 1961/62. Beräkningen av beloppen har skett utan hänsyn till att avgiftsminskningen ej berör den import, som sker från länder utanför frihandelsområdet, och även oberoende av om någon sänkning under nästa budgetår kommer att ske av införselavgiften på färska filéer. Ifrågavarande import är nämligen av alldeles underordnad betydelse jämfört med importen av frysta filéer från EFTA-länderna.

I enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 17 april 1959 och den 13 maj 1960 skall — i likhet med de medel, som inflyter genom upptagande av prisregleringsavgifter — de under budgetåren 1959/60 och 1960/61 influtna eller inflytande införselavgifterna med vissa begränsningar tillföras prisregleringskassan för fisk att användas för med kassan avsedda ändamål. Begränsningarna innebär, att införselavgiftsmedel till vissa högsta belopp må för ett vart av budgetåren disponeras till bestridande av kostnaderna dels för befattningen som fiskexportrepresentant, dels för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. De högsta belopp, som enligt besluten får användas för nyssnämnda ändamål, utgör för budgetåret 1959/60 45 000 resp. 35 000 kr. och för budgetåret 1960/61 90 000 resp. 50 000 kr. Av dessa medel har under budgetåret 1959/60 ianspråktagits sammanlagt 60 962 kr. 92 öre, varav 35 982 kr. 72 öre såsom bidrag till kostnaden för fiskexportrepresentanten och återstoden eller 24 980 kr. 20 öre för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Under första hälften av innevarande budgetår har för resp. ändamål disponerats 40 839 kr. 14 öre och 18 276 kr. 57 öre.

Införselavgiftsmedel, som ej ianspråktagits för nu angivna särskilda ändamål, skall enligt förenämnda beslut tillföras prisregleringskassan för fisk. Av den tidigare lämnade redogörelsen för det ekonomiska resultatet av den prisreglerande verksamheten för år 1960 framgår, att de under året influtna reglerings- och införselavgifterna ej helt åtgått för täckande av utgifterna under året. I vad mån införselavgifterna använts för täckande av löpande utgifter för prisregleringen eller ingår i prisregleringskassans behållning kan dock ej anges, då — med den konstruktion prisregleringskassan erhållit — samtliga i kassan ingående medel måste betraktas såsom en enhet. Detta gäller oberoende av att i bilaga 6 till denna skrivelse avräkning skett av utgifterna för prisregleringen vid de olika kuststräckorna mot de prisregleringsavgifter, som influtit på vederbörande kuststräcka. Att så skett har berott därpå att man velat särskilt för varje kuststräcka redovisa det ekonomiska resultatet av prisregleringsverksamheten.

Enligt jordbruksnämndens mening bör ej heller i fortsättningen åtskillnad göras mellan de olika medel, som tillföres prisregleringskassan för fisk, i annan mån än som kan föranledas av särskilda beslut angående användningen av införselavgiftsmedlen. Nämnden har senare i sin skrivelse föreslagit, att dessa medel till ett belopp av högst 95 000 kr. skall få användas

till bestridande av kostnaderna under nästa budgetår för fiskeexportrepresentanten och till ett belopp av högst 50 000 kr. för kostnaderna under budgetåret för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter.

Under hänvisning till vad som sålunda anförts hemställer jordbruksnämnden, att de för regleringsåret 1961/62 inflytande införselavgifterna — med de begränsningar, som föranledes av bifall till nyssnämnda förslag — skall enligt i huvudsak samma grunder som under innevarande budgetår få disponeras för i första hand täckande av de löpande utgifterna för prisregleringens upprätthållande.

Med hänsyn till omfattningen av prisregleringsverksamheten tillstyrker jordbruksnämnden, att föreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk även under nästa budgetår till deras fulla belopp skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, samt att behållningen i prisregleringskassan för fisk på de villkor, som fastställts av Kungl. Maj:t genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958, får användas för lån till prisregleringsföreningarna för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet.

Vad angår förslaget från jordbruksnämndens råd, att möjlighet för nämnden bör föreligga att direkt ur prisregleringskassan för fisk utbetala medel för Centralnämndens för fiskpropaganda verksamhet, erinrar jordbruksnämnden om att vissa rådsledamöter uttalat sig härför redan år 1959 i samband med att vid behandlingen av regleringarna på fiskets område för budgetåret 1959/60 förslag väckts från färskfiskhandelns sida, att prisregleringsföreningarna skulle givas tillstånd att till centralnämnden lämna medel för fiskpropaganda, samt anför vidare.

Enligt uttalande i den av riksdagen godtagna propositionen 1959: 65 har Kungl. Maj:t med anledning härav lämnat utan erinran ett förslag av jordbruksnämnden, att hinder ej skulle föreligga för de i centralnämnden ingående prisregleringsföreningarna att bidra till centralnämndens verksamhet med belopp, som jordbruksnämnden godkänner. Erinras bör vidare, att jordbruksutskottet sedermera i utlåtande 1960: 21 i anledning av ett motionsvägen väckt förslag av samma innehåll, som det nu föreliggande förslaget, ansett motionen ej behöva föranleda någon riksdagens åtgärd, med hänsyn till att enligt nyssnämnda uttalande av Kungl. Maj:t vederbörande prisregleringsföreningar själva hade möjlighet att vid sin avvägning av prisregleringsmedlens användande bedöma, i vilken utsträckning medel bör användas för propagandaverksamhet.

Under hänvisning till sistnämnda uttalande vidhåller jordbruksnämnden sin uppfattning, att medel för fiskpropaganda bör — liksom hittills skett i vissa fall — lämnas av prisregleringsföreningarna med belopp, som jordbruksnämnden godkänner, och således ej utgå direkt ur prisregleringskassan.

Såsom framgått av den tidigare redogörelsen utgår giltighetstiden för förordningen 1952: 320 om viss reglering av handeln med fisk, m. m., den 30

juni 1961. Jordbruksnämnden föreslår, att förordningen — i avvaktan på resultatet av nämndens tidigare omförmälda utredning — förlänges att gälla t. o. m. den 30 juni 1962. I detta sammanhang framhåller nämnden, att näringsfrihetsrådet genom beslut den 14 juni 1960 lämnat de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna på ostkusten fortsatt tillstånd att tills vidare t. o. m. den 30 juni 1961 tillämpa av jordbruksnämnden meddelade föreskrifter om förbud mot underskridande av partinoteringar och om minimirabatter på färsk och frusen strömming. Nämnden upplyser, att den avser att i skrivelse till näringsfrihetsrådet anhålla, att nyssnämnda tillstånd måtte förlängas t. o. m. den 30 juni 1962.

Vad angår skyddet för avsättningen inom landet av fladensill erinrar jordbruksnämnden om att den i sitt år 1953 avgivna förslag till regleringar på fiskets område under budgetåret 1953/54 förklarade sig ha för avsikt att, därest förhållandena icke föranleder till annat, under de närmaste åren dels med stöd av kungörelsen den 6 maj 1949 (nr 179) om förbud mot försäljning av islandssill under viss del av året upprätthålla förbud mot försäljning av islandssill, dock längst t. o. m. utgången av september, dels inställa importlicensgivningen för annan beredd sill än islandssill under den tid, som försäljningsförbudet var i tillämpning. Under senare år har ifrågasvarande åtgärder icke vidtagits. I princip anser nämnden, att sådana ingripanden ej heller fortsättningsvis skall behöva ifrågakomma utan att de bör kunna ersättas med bl. a. kvalitetsfrämjande åtgärder av beskaffenhet att stärka fladensills konkurrenskraft gentemot andra sillsorter.

III. Utrikeshandeln med fisk

Såsom framgår av den tidigare redogörelsen utgår giltighetstiden för förordningarna angående reglering av in- och utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur den 30 juni 1961. Jordbruksnämnden föreslår — i likhet med vad den föreslagit i fråga om giltighetstiden för förordningen 1952: 320 — att dessa förordningar förlänges att gälla t. o. m. den 30 juni 1962.

Vad angår tillämpningen av importregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i propositionen 1960: 82 utan erinran från riksdagens sida uttalats, att importregleringen under innevarande budgetår bör anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som jordbruksnämnden ägt tillämpa under budgetåret 1959/60, därvid dock bör få företagas de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer. Ifrågasvarande grunder innebär enligt uttalande i propositionen 1948: 48, att importen av fisk skall begränsas i den omfattning, som är nödvändig för prisregleringssystemets upprätthållande. Nämnden anför vidare följande.

Vid sin tillämpning av importregleringen har jordbruksnämnden, med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden, från licenstvänget undantagit vissa varuslag vid import från bl. a. OEEC-länderna och dollarområdet. Dessa varuslag utgöres f. n. i huvudsak av helgeflundra, rocka och ål, filéer av gråsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling, saltad islandssill och stor- och vårsill, torkad fisk med undantag av spillånga, rökt fisk samt blötdjur och kräftdjur utom hummer. Genom att licensfriheten vid införsel av kryddad skarpsill och sardeller utsträckts att gälla tills vidare är nu också samtliga fiskvaror hänförliga till kap. 16 i tulltaxan licensfria (sockersaltad eller kryddad fisk, fiskkonserver m. m.). Vid import av övriga fiskslag har nämnden begagnat sig av såväl individuella som generella importlicenser. Systemet med generella licenser, som utgör ett förenklat licensförfarande, innebär, att vara, som upptagits på denna licens, tills vidare kan införas på samma villkor, som de licensfria varuslagen, under förutsättning att fisken inköpts i fast räkning och att den ej heller införts vid direktlandning, i vilket fall individuell licens erfordras. Till skillnad mot den individuella licensen förlänges den generella licensen automatiskt men kan hävas med mycket kort varsel. Systemet med generella licenser användes f. n. vid import av flertalet ej licensfria fiskslag och av hummer. I annat fall begagnas individuell licens, som innebär, att nämnden efter ansökan medger importör rätt att under begränsad tid från visst land införa fiskvaror av visst slag och till viss myckenhet eller värde. Kvantitativ importreglering har under år 1960 i praktiken upprätthållits i huvudsak endast av färsk och fryst sill, vissa torskfiskar samt beredd nordsjösill.

I frågor av allmänt intresse beträffande tillämpningen av importregleringen av färska och frysta fiskvaror inhämtas synpunkter från ett av nämnden inrättat organ, det s. k. *fiskimportrådet*, som består av särskilt utsedda representanter för av importen berörda intressen, nämligen fiskare, handel, beredare och konsumenter. I frågor angående importen av saltsill sker vid behov samråd i särskild ordning med av saltsillimporten berörda parter.

Vad angår den fortsatta tillämpningen av importregleringen av fisk tillstyrker jordbruksnämnden, att regleringen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår.

I detta sammanhang erinrar jordbruksnämnden om att nämnden i sin regleringsskrivelse för budgetåret 1960/61 lämnat en kortfattad redogörelse för den huvudsakliga innebörden av EFTA-konventionens bestämmelser i fråga om fisk och fiskprodukter och i anslutning härtill anfört några synpunkter på de problem, som uppkommer i anledning av konventionen. Som en följd av EFTA-konventionens förpliktelser, har fr. o. m. den 1 juli 1960 tullarna på fiskkonserver o. d. samt införselavgiften på djupfrysta filéer av torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk sänkts med 20 procent vid införsel från länder anslutna till Europeiska frihandelssammanslutningen. Vidare har som ett led i den successiva avvecklingen av de kvantitativa importrestriktionerna fr. o. m. den 1 juli 1960 fastställts globalkontingenter för sådana fiskvaror, för vilka EFTA-konventionens förpliktelser i detta hänseende gäller och för vilka införsel ej kunnat ske utan licens. De sålunda fastställda globalkontingenterna kan enligt näm-

den — utom såvitt de gäller sill- och makrillfiléer — betecknas som rent nominella, då under de senaste åren import av dylika varuslag medgivits utan kvantitativ begränsning. Någon import av djupfrost sill- eller makrillfilé har hittills icke aktualiserats.

Vad angår de indirekta verkningarna av den successiva avvecklingen av tullskyddet erinrar jordbruksnämnden vidare om att Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening (KeLiFa) i särskilda framställningar till jordbruksdepartementet den 11 resp. 21 december 1959, vilka skrifter remitterats till jordbruksnämnden för yttrande, anhållit, att fiskkonserv- och filéberedningsindustrien i Sverige genom ett system med fri import och fri prisbildning för industriernas råvaror skulle beredas möjlighet att konkurrera på lika villkor med motsvarande industrier i Danmark och Norge. I sin regleringsskrivelse för budgetåret 1960/61 uttalade nämnden med anledning härav, att den icke var beredd att före slutförandet av då pågående överläggningar med berörda parter taga ställning till huruvida och i vilken utsträckning ett tillmötesgående av önskemålen borde ske. Nämnden upplyser, att överläggningarna sedermera har resulterat i temporära lösningar närmast i anslutning till den avtrappning av tullskyddet, som trädde i kraft den 1 juli 1960. I fråga om den sänkning av införselavgiften på djupfrysta filéer, som då genomfördes, kunde vid överläggningarna konstateras, att några åtgärder på grund härav icke påkallades. Nämnden erinrar om att den svenska beredningen av frysta torskfiléer också har — såsom i det föregående berörts — under år 1960 utvecklats utomordentligt gynnsamt. Även för fiskkonservindustrien, som efter hand modifierat sitt yrkande att avse endast rätt till fri råvaruimport, har frågan kunnat temporärt lösas genom att industrien erhållit rätt att under vissa förutsättningar under innevarande budgetår fritt importera fiskråvaror. Nämnden framhåller dock, att konservindustrien i skrivelse till nämnden den 9 december 1960 anhållit, att den nu medgivna rätten bör utsträckas att i första hand gälla till den 1 januari 1962. I detta sammanhang kan enligt nämnden anmärkas, att här ifrågavarande medgivande för konservindustrien, som i praktiken endast inneburit, att prövningen av importbehovet av färsk sill bortfallit, hittills icke torde ha medfört, att större kvantiteter importerats för konservindustriens behov än som skulle ha varit fallet vid en bibehållen licensprövning.

Enligt EFTA-konventionen skall den andra avtrappningen av tullskyddet — såvida överenskommelse om acceleration icke träffas mellan medlemsländerna — ske den 1 januari 1962, medan en uppräknig av globalkontingenternas belopp skall genomföras redan fr. o. m. den 1 juli 1961. Jordbruksnämnden förutsätter, att nämnden även under nästa budgetår skall inom ramen för de allmänna bemyndigandena i fråga om fiskregleringen kunna lösa de problem, som för de nyss berörda industrierna kan uppkomma till följd av EFTA-konventionen och som sammanhänger med gränsdragningen mellan »fiskvaror» och »industrivaror».

Jordbruksnämnden anmäler slutligen, att den hittills icke ansett sig böra

tillmötesgå önskemål från viss del av färskfiskhandeln om sänkning av införselavgiften på färska filéer. Ej heller har nämnden velat f. n. bifalla den nu gjorda framställningen från konservindustrien om sänkning av införselavgiften för av industrien importerade färska filéer. Nämnden anser, att — i enlighet med vad den anfört i sin regleringsskrivelse för budgetåret 1960/61 — en justering av denna avgift emellertid bör ske, om så med hänsyn till marknadsläget kan bedömas lämpligt.

I fråga om exportregleringen erinrar jordbruksnämnden om att för export av fisk och fiskprodukter i princip fordras licens av nämnden enligt Kungl. Maj:ts förutnämnda förordning 1953: 374. Om det faktiska läget anför nämnden följande.

Fisk och fiskprodukter är emellertid upptagna bland de varuslag, som är föremål för s. k. villkorlig exportfrilistning. Detta innebär, att de under vissa förutsättningar tills vidare får exporteras utan särskild licens till bl. a. OEEC-området. Bland de förutsättningar, som jordbruksnämnden uppställt för frilistningen, märkes dels att den får utnyttjas endast av affärsföretag, som är infört i svenskt firma-, förenings- eller aktiebolagsregister, dels att fisk, som exporteras, skall vara inköpt enligt gällande bestämmelser om reglering av handeln med fisk samt om prisreglering beträffande fisk, dels att företag, som önskar utnyttja frilistningen, låter hos jordbruksnämnden registrera en förbindelse att iakttaga de för licensfriheten uppställda villkoren.

I sådana frågor om export av fisk och fiskprodukter, som är av intresse för den svenska fiskerinäringen eller eljest av mera allmän betydelse, inhämtar jordbruksnämnden uttalande från det s. k. *fiskeexportrådet*. Här om anför nämnden följande.

Fiskeexportrådet består av representanter för de olika fiskeexportintressena — fiskarna, färskfiskhandlarna, salteriföretagen och konservindustrien — på västkusten (Göteborgs och Bohus län samt Halland), sydkusten (Skåne och Blekinge) samt ostkusten (de östra kustlandskapen i övrigt). Till rådets sammanträden kallas jämväl statens fiskeexportrepresentant.

Fiskeexportrådet kallas av nämnden till sammanträde bl. a. för att utröna olika exportönskemål inför förestående handelsavtalsförhandlingar, diskutera fördelning mellan olika kustområden av redan erhållna kontingenter för export till länder, där importen av fisk och fiskprodukter är centraliserad, och rådgöra om olika möjligheter att främja och stödja fiskeexporten i allmänhet. Inom de på väst- resp. sydkusten lokalt inrättade s. k. exportnämnderna, i vilka vederbörande kuststräckas exportintressen är allsidigt företrädade, sker bl. a. en förberedande behandling av fiskeexportrådets ärenden. Upplyningsvis kan i detta sammanhang meddelas, att en sammanslagning inom den närmaste tiden avses skola ske av de på västkusten inrättade lokala organen för samarbetet mellan fiskerinäringens olika intressen (exportnämnden, importnämnden och exportutskotten).

Jordbruksnämnden upplyser vidare, att *exporten till länder med centraliserad import* ytterligare har centraliserats och f. n. sker i enlighet med en den 25 november 1959 dagtecknad överenskommelse mellan Ostkustfisk, centralförening u. p. a., Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a., Västkust-

fisk, förening u. p. a., och Fiskkonservfabrikernas förening, ekonomisk förening, ävensom Exportutskottet för färsk och fryst fisk och Exportutskottet för svensk saltsill, som representanter för däri ingående här tidigare ej nämnda företag. Överenskommelsen innebär, att all export av saltvattensfisk, såväl färsk och fryst som beredd vara, däribland även konserver, till sådana marknader, som jordbruksnämnden förklarar skola omfattas av centraliseringen, skall förberedas och övervakas av ett *affärsutskott för svensk fiskeexport* med uppgift bl. a. att undersöka olika möjligheter för denna export och att före avtalsförhandling avseende viss export behandla frågor, som sammanhänger härmed, såsom kontingentfördelning, prispolitik m. m., ävensom att exportförhandlingarna skall ske genom en *permanent förhandlingsdelegation* under ledning av en heltidsanställd *exportchef*. Beträffande sammansättningen av affärsutskottet och förhandlingsdelegationen m. m. anför nämnden följande.

Affärsutskottet består av åtta ordinarie ledamöter, varav fyra representanter för rena fiskarintressen och fyra representanter för fiskhandel och fiskkonservindustri, jämte en av jordbruksnämnden utsedd opartisk ordförande. Förhandlingsdelegationen utgöres, förutom av exportchefen, av en ledamot från envar av föreningarna Ostkustfisk, Sydsvensk exportfisk och Västkustfisk. Vidare kan i delegationen ingå en representant även för annan fiskhandel eller industri. Enligt överenskommelsen skall i regel avtal om export för samtliga parter tecknas gemensamt, varvid såsom svensk kontraktspartner skall stå någon av föreningarna Sydsvensk exportfisk, Västkustfisk eller Fiskkonservfabrikernas förening. Om enighet i väsentlig fråga icke kan nås inom affärsutskottet, t. ex. i fråga om fördelning av kontingent mellan de olika parterna, skall frågan genom ordföranden i utskottet underställas jordbruksnämnden för avgörande. Även beslut, som i annan ordning meddelas enligt bestämmelserna i överenskommelsen, skall av part kunna överklagas hos jordbruksnämnden, därest beslutet avser fråga av principiell art eller eljest är av större praktisk eller ekonomisk betydelse.

Jordbruksnämnden anmäler, att den i anslutning till nyssnämnda överenskommelse har föreskrivit, att exportlicens till centraliserade marknader för fisk, som avses i överenskommelsen, endast beviljas för sådan export, som sker i enlighet med överenskommelsen. Exportlicens utställs, för affärsutskottets räkning, antingen på föreningen Sydsvensk exportfisk eller på föreningen Västkustfisk eller på Fiskkonservfabrikernas förening.

Jordbruksnämnden upplyser vidare, att allmänt har stadgats skyldighet för de i affärsutskottet ingående föreningarna att tillse att allas berättigade intressen av att deltaga i exporten blir tillgodosedda och att exporten, om det befinnes nödvändigt, fördelas mellan exportörerna enligt grunder, som fastställs av nämnden. Vidare har förutskickats, om nämnden så finner angeläget, att möjligheter skall öppnas för exportörerna att inbördes tävla om exportleveranserna (exempelvis genom särskilda exportauktioner).

Behovet av ett organ, motsvarande det s. k. fiskeexportrådet och av en centralisering av fiskeexporten, såvitt gäller länder med centraliserad import, har enligt jordbruksnämnden även under det gångna året dokumenterats vid upprepade tillfällen. Enligt nämndens mening är det erforderligt, om

exportmöjligheterna skall kunna rationellt tillvaratagas, att exporten även i fortsättningen regleras i den omfattning, som nu sker. I princip synes någon ändring ej heller vara påkallad i fråga om exportfrilistningen på fiskområdet. Jordbruksnämnden förutsätter emellertid, att nämnden skall vara oförhindrad att i de allmänna frilistningsvillkoren vidtaga de förenklingar, som befinnes kunna lämpligen genomföras.

Jordbruksnämnden erinrar vidare om att Kungl. Maj:t genom förutnämnda beslut den 13 maj 1960 bemyndigat nämnden att för bestridande av kostnaderna under budgetåret 1960/61 för den befattningshavare, som har till uppgift att främja fiskexporten, disponera ett belopp av högst 90 000 kr. från de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för samma budgetår inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Befattningen som fiskexportrepresentant har inrättats genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 oktober 1952 och har av den nuvarande representanten innehaft sedan den 1 december 1952. Befattningshavaren är sedan den 1 januari 1955 stationerad i Bonn. Beträffande kostnaderna för befattningen anför nämnden följande.

Kostnaderna för befattningen har uppgått för budgetåret 1957/58 till 76 745 kr., för budgetåret 1958/59 till 78 163 kr. och för budgetåret 1959/60 till 79 663 kr. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 22 april 1960 skall till den nuvarande fiskexportrepresentanten, räknat fr. o. m. den 1 januari 1960, tills vidare utgå dels arvode med belopp motsvarande lön enligt löneklass A 24, ortsgrupp 5, statens allmänna avlöningsreglemente, dels prisutjämningsstillägg med 32 100 kr. för år, dels ock ersättning för vad befattningshavaren visar sig ha utgivit för bibehållande under förordnandet som fiskexportrepresentant av sin rätt till pension i Svenska personalpensionskassan (SPP), dock högst 6 000 kr. för år. De nu bestämda löneförmånerna medför för budgetåret 1961/62, jämfört med budgetåret 1959/60, en merkostnad, såvitt nu kan beräknas, av något över 4 000 kr.

Behov av en befattning med uppgift att främja den svenska fiskexporten föreligger enligt jordbruksnämndens mening även för tiden efter utgången av innevarande budgetår. Enligt vad nämnden har inhämtat, delas denna uppfattning av vederbörande fiskeriorganisationer och av övriga företrädare för den berörda fiskerinäringen. I detta sammanhang anmäler nämnden, att inom fiskexportrådet nyligen väckts förslag om översyn av den för fiskexportrepresentanten gällande instruktionen. I den mån sedermera företagen översyn av instruktionen påkallar ändring härav, avser nämnden att i särskild ordning inkomma med förslag till sådan ändring.

Enligt jordbruksnämndens mening bör — med hänsyn till de ökade löneförmånerna för fiskexportrepresentanten samt till sannolika stegringar i rese- och levnadskostnaderna i olika länder ävensom till önskvärheten av att en viss marginal reserveras till bestridande av kostnaderna för de längre resor, som kan visa sig erforderliga — anslagsbehovet för fiskexportrepresentanten för budgetåret 1961/62 beräknas till något högre belopp än det för innevarande budgetår anvisade eller till, förslagsvis, 95 000 kr.

Nämnden hemställer på grund av vad i det föregående anförts, att bemyndigande erhålles att under nästa budgetår för bestridande av kostnaderna för fiskexportrepresentanten använda ett belopp av högst 95 000 kr. av de för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

Jordbruksnämnden framlägger härefter förslag om bestridandet av kostnaderna för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Inledningsvis anför nämnden.

Genom förutnämnda beslut den 13 maj 1960 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att till bestridande av ett eventuellt tillskott till konserverkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som icke kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, skall få tagas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kr. ur de för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

Kvalitetskontrollen av fisk och fiskprodukter är dels obligatorisk, dels frivillig. Den obligatoriska kontrollen omfattar saltad och torkad fisk, fiskkonserver samt fiskfiléer, allt avsett för export, ävensom för försäljning på hemmamarknaden avsedd salt strömming. Den av jordbruksnämnden inrättade frivilliga kontrollen omfattar på sydkusten färsk och fryst torsk och sill, som blir föremål för centraliserad export, ävensom likaledes på sydkusten framställda fiskfiléer, avsedda för försäljning inom landet. Den frivilliga kontrollen inbegriper vidare på västkusten saltad fladensill och höstsill, som försäljes på den inhemska marknaden. Under åren 1959 och 1960 har den frivilliga kontrollen utvidgats att omfatta även färsk strömming på ostkusten.

Enligt jordbruksnämndens uppfattning är den kvalitetskontroll, som f. n. upprätthålles på svenska fiskvaror, behövlig för att varorna skall kunna hävda sig på marknaden.

Vad angår finansieringen av *konserverkontrollen* erinrar jordbruksnämnden om att enligt uttalanden i propositionen 1957: 88 tillskott av statliga medel ej vidare skulle erfordras, sedan 20 000 kr. tillförts en i propositionen omförmäld buffertfond hos Svenska konserverkontrollens råd. Efter framställningar härom av jordbruksnämnden har emellertid — med hänsyn bl. a. till de svårigheter, som föreligger att i förväg beräkna inkomster och utgifter för konserverkontrollen — genom Kungl. Maj:ts bemyndiganden möjligheter erhållits att under de senaste tre budgetåren vid behov använda statsmedel för finansieringen av denna kontroll. Dessa bemyndiganden har, anför nämnden, dock ej behövt utnyttjas. Vid en fortsatt normal export synes det nämnden att kostnaderna för kontrollen fram till den 1 juli 1962 i sin helhet skall kunna täckas av nu utgående avgifter. Då emellertid — såsom förut berörts — svårigheter föreligger att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten och anspråk kan komma att ställas på ytterligare medel för att möta ej förutsedda behov, anser nämnden, att även nästa budgetår möjlighet bör finnas att kunna använda statsmedel för konserverkontrollens finansiering. I detta sammanhang anmäler nämnden, att frågan om den fortsatta organisationen av konserverkontrollen är

föremål för överväganden med anledning av att Svenska institutet för konserveringsforskning nyligen uppsagt samarbetsavtalet med konservkontrollens råd.

Kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver utövas av kontrollpersonal, som är direkt underställd jordbruksnämnden. För att bestrida kostnaderna för denna kontroll — utom såvitt avser kontroll av salt strömming på hemmamarknaden — upptages avgifter av den, som begärt kontrollens utförande. Beträffande kostnadstäckningen i övrigt anför jordbruksnämnden.

Dessa avgifter förslår totalt sett ej till att täcka kostnaderna för kontrollen. För budgetåret 1959/60 har sålunda inkomsterna av löpande kontrollavgifter understigit utgifterna för kvalitetskontrollen med i runt tal 32 000 kr. Under åren därförut har underskotten varierat mellan omkring 11 000 och 32 000 kr. Under första hälften av innevarande budgetår har för kvalitetskontrollen — utöver influtna kontrollavgifter — ianspråktagits ett belopp av ca 18 000 kr. För återstoden av innevarande budgetår kvarstår då av anvisade införselavgiftsmedel omkring 32 000 kr., som enligt nämndens mening torde förslå till bestridande av kostnaderna för kontrollen.

För budgetåret 1961/62 saknas enligt jordbruksnämnden möjlighet att med någon större grad av säkerhet beräkna det tillskott, som utöver kontrollavgifterna erfordras för kvalitetskontrollens fullgörande. Storleken av detta tillskott är nämligen beroende av bl. a. omfattningen av den export, som blir föremål för kvalitetskontroll. För att kunna bestrida kostnaderna för kontrollen under nästa budgetår anser sig nämnden böra räkna med att minst samma tillskott av statliga medel kan komma att erfordras som det för innevarande budgetår anvisade. Hänsyn har härvid tagits till att — såsom tidigare berörts — medel kan behöva tillskjutas också för finansieringen av konservkontrollen. Jordbruksnämnden hemställer därför om bemyndigande att under nästa budgetår för kvalitetskontrollens genomförande använda ett belopp av högst 50 000 kr. av de för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

IV. Departementschefen

Avkastningen av det svenska havsfisket har under de senaste åren stigit betydligt. Enligt nu tillgängliga definitiva uppgifter utgjorde totalfångsten för år 1959 omkring 268 miljoner kilogram med ett värde av 171 miljoner kronor. Denna avkastning var den högsta dittills noterade till såväl kvantitet som värde och översteg 1958 års fångst med 30 miljoner kilogram och 16,7 miljoner kronor. Beträffande år 1960 beräknar statens jordbruksnämnd, att fångstmängden kommer att ligga i nivå med 1959 års kvantitet. Fångstvärdet torde emellertid komma att överstiga 1959 års värde och uppgå till omkring 178 miljoner kronor. Samtidigt med fångstökningen år 1959 har antalet yrkesfiskare fortsatt att minska och en övergång till större båtar

och kraftigare motorer i båtarna ägt rum. Nedgången i antalet yrkesfiskare har emellertid varit påtagligt mindre än tidigare under åren efter andra världskriget. Antalet binäringsfiskare har sedan krigsslutet i allmänhet minskat varje år men under år 1959 totalt sett varit i huvudsak oförändrat.

Anmärkningsvärd är den under åren 1959 och 1960 inträffade kraftiga ökningen av sillfisket på västkusten. Belysande för de två senaste årens utveckling är att västkustfiskarnas sillfångster stigit från 81 respektive 84 miljoner kilogram åren 1957 och 1958 till 107 miljoner kilogram år 1959 och till omkring 127 miljoner kilogram år 1960 enligt jordbruksnämndens uppskattning. Västkustfiskets allt starkare inriktning på fiske eller sill, vilken till större delen avsättes på exportmarknaden, har ägt rum samtidigt som minskade fångster redovisas av fiskslag, varav import måste vidtagas för att täcka efterfrågan inom landet. På sydkusten redovisas däremot för år 1960 väsentligt ökade fångster av torsk, medan sillfisket varit i stort sett oförändrat. På ostkusten beräknas fångsterna ha minskat under år 1960 på grund av en väsentlig nedgång i strömmingsfisket.

Priserna till fiskare har under de tre första kvartalen 1960 i allmänhet varit högre än under motsvarande kvartal år 1959. I fråga om priserna på fiskets förnödenheter har under det sistlidna året i huvudsak ej skett andra förändringar än sådana, som orsakats av omsättningsskattens införande eller betingats av höjda arbetskostnader för reparationer m. m.

Såväl exporten som importen av fisk och fiskprodukter har ökat under år 1960. Exportökningen hänförs till den kommersiella utförseln av främst färsk och fryst sill, medan direktlandningarna i utrikes hamnar minskat. Importökningen berör i första hand färsk och fryst fisk, främst torskfiskar av olika slag och makrill, medan importen av saltad och kryddad sill nedgått betydligt. Införseln av frysta filéer, som minskade något under år 1959, har under år 1960 återigen stigit och var under sistnämnda år större än någon gång tidigare. Konsumtionen inom landet av fisk och fiskprodukter under sistlidna år har enligt jordbruksnämndens uppskattningar ökat beträffande djupfrysta filéer men minskat i motsvarande grad i fråga om saltsill, varför den sammanlagda förbrukningen legat på samma nivå som under år 1959.

Såsom förut anförts har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 februari 1960 uppdragit åt jordbruksnämnden att — i anslutning till viss i artikel 28 EFTA-konventionen omfördämd undersökning — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spörsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag. Eftersom nämnda undersökning ännu inte slutförts, har jordbruksnämnden i sin förevarande framställning inte kunnat taga hänsyn till sådana ändringar i fråga om handeln med fiskprodukter, som undersökningen kan föranleda.

Behov av fortsatt prisstöd för fiskarna föreligger, såsom jordbruksnämnden framhållit, såvitt nu kan bedömas även för nästa budgetår. Prisregleringsverkens saken torde därför böra bibehållas också under budgetåret 1961/62. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens nyssnämnda utredning torde därvid prisregleringen böra handhas i huvudsak på samma sätt som hittills, d. v. s. i stort sett i enlighet med de uttalanden i ämnet som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen 1951: 81.

Prisregleringen är för närvarande grundad på förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m. Giltighetstiden för denna utgår den 30 juni 1961. I avvaktan på resultatet av jordbruksnämndens utredning bör förordningen förlängas och erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1962.

Av den redogörelse, som jordbruksnämnden lämnat rörande kostnaderna för upprätthållandet av prisregleringen, framgår att utbetalningarna av pristillägg och prisutjämningsmedel för år 1960 — liksom för åren 1951 — 1959 — rätt avsevärt understiger summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Behållningen av prisreglerings- och införselavgiftsmedel uppgick den 1 januari 1961 till 19,4 miljoner kronor mot 17,1 miljoner kronor vid ingången av år 1960.

I anslutning till vad jag nyss anfört, torde prisregleringen även under budgetåret 1961/62 i princip böra bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla den i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. I avbidan på jordbruksnämndens omförmälda utredning synes därför bemyndigandet för nämnden att upptaga regleringsavgifter även för nästa budgetår böra bibehållas i den omfattning, som förekommit under de senare åren.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör enligt min mening inte heller under nästa budgetår hinder möta att — under särskilda förhållanden och på de villkor, som fastställs av Kungl. Maj:t — använda behållningen i prisregleringskassan för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar på export. Jag tillstyrker vidare jordbruksnämndens förslag, att prisregleringsföreningarna skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, till deras fulla belopp jämväl under budgetåret 1961/62.

Vad jordbruksnämnden anfört rörande skyddet för avsättningen inom landet av fladensill föranleder ej någon erinran från min sida. I princip synes sålunda under nästa budgetår förbudet mot försäljning av islandssill under viss del av året ej böra upprätthållas och ej heller synes under samma tid importlicensieringen av annan beredd sill än islandssill böra inställas. I stället bör, såsom jordbruksnämnden föreslagit, dessa ingripanden ersättas med kvalitetsbefrämjande åtgärder av beskaffenhet att stärka fladensills konkurrenskraft gentemot andra sillsorter.

Regleringen av importen och exporten av fisk m. m. sker för närvarande med stöd av bland annat förordningarna den 5 juni 1953 an-

gående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur (nr 372) samt angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. (nr 374). Båda förordningarnas giltighetstid utgår den 30 juni 1961.

Även för nästa budgetår torde, såsom jordbruksnämnden föreslagit, *importregleringen* böra anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår, varvid nämnden i likhet med förhållandet under nämnda år bör få företaga de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens förut nämnda utredning torde sålunda giltighetstiden för införsel förordningen (1953: 372) böra förlängas till och med den 30 juni 1962.

Med utgångspunkt från jordbruksnämndens beräkning av de medel, som genom uttagande av *införselavgifter* å frysta och färska filéer av gräsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling kan komma att inflyta under budgetåret 1961/62, torde inkomsterna av införselavgifterna för närvarande kunna uppskattas till ett belopp av omkring 1,5 miljoner kronor. Jag kan avsluta mig till nämndens förslag, att de för budgetåret 1961/62 inflytande införselavgiftsmedlen disponeras på i huvudsak samma sätt som prisregleringsavgifterna och sålunda i första hand användes för att täcka de löpande utgifterna för prisregleringens upprätthållande.

Regleringen av exporten av fisk på marknader med centraliserad import bör under budgetåret 1961/62 handhas i enlighet med de för denna export nu gällande allmänna grunderna. Likaså bör regleringen av exporten till övriga marknader jämväl under nästa budgetår ordnas efter i huvudsak de grunder, som följts under innevarande budgetår. I enlighet härmed bör även utförsel förordningen (1953: 374) ges förlängd giltighet till och med den 30 juni 1962.

För budgetåret 1960/61 har medgivits, att till kostnaden för en befattning som *fisk exportrepresentant* får tagas i anspråk ett belopp av högst 90 000 kronor från de för budgetåret 1960/61 genom upptagande av införselavgifter på fiskets område inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Kostnaderna för befattningen bör, såsom jordbruksnämnden föreslagit, även för budgetåret 1961/62 utgå ur de införselavgiftsmedel, som upptages eller upptagits på fiskets område. Till täckande av nämnda kostnader torde för nästa budgetår med hänsyn till höjda löneförmåner och stegrade rese- och levnadskostnader i enlighet med jordbruksnämndens förslag böra beräknas ett något högre belopp än för innevarande budgetår eller högst 95 000 kronor.

För budgetåret 1960/61 har medgivits, att till bestridande av ett eventuellt tillskott till kostnaderna för *konservkontrollen* samt av sådana kostnader för *kvalitetskontrollen* av andra fiskvaror än konserver, som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgif-

ter, får tagas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kronor ur de för nämnda budgetår inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

För finansieringen av konservkontrollen skall enligt uttalanden i propositionen 1957: 88, vilka lämnats utan erinran av riksdagen, tillskott av statsmedel ej vidare erfordras, sedan 20 000 kronor tillförts en i propositionen omförmäld buffertfond. På grund av inträffade och befarade exportsvårigheter medgav emellertid riksdagen åren 1958, 1959 och 1960 beträffande ettvarvt av budgetåren 1958/59—1960/61 ett avsteg från sagda princip. Kungl. Maj:t har sålunda bland annat bemyndigat jordbruksnämnden att använda vissa statsmedel för finansieringen av konservkontrollen. Bemyndigandena att använda statsmedel som tillskott till konservkontrollen har hittills ej behövt utnyttjas.

Även om inflytande kontrollavgifter i konservkontrollverksamheten jämte i buffertfonden inestående medel beräknas kunna täcka konservkontrollkostnaderna fram till den 1 juli 1962, anser jordbruksnämnden — med hänsyn till svårigheterna att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten — att möjlighet bör finnas att även under nästa budgetår vid behov använda statsmedel för finansieringen av konservkontroll. De medel, som under nästa budgetår kommer att erfordras för kvalitetskontroll av andra fiskvaror än konserver utöver vid sistnämnda kontroll inflytande kontrollavgifter, har jordbruksnämnden beräknat till samma belopp som för 1960/61 eller högst 50 000 kronor. Nämnden har i detta belopp även inräknat de medel, som kan behöva tillskjutas för finansieringen av konservkontrollen.

Med hänsyn till det anförda finner jag mig böra förorda, att till bestriktande av eventuellt erforderligt tillskott till konservkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, skall få tagas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kronor ur de för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Såsom jag framhöll vid anmälan av propositionen 1958: 71 förutsätter jag emellertid, att även i fortsättningen vid export av normal omfattning kostnaderna för konservkontrollen i sin helhet skall täckas genom kontrollavgifterna och att avgifterna skall höjas, därest de normala kontrollkostnaderna skulle stiga.

Det av en majoritet inom jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område framförda förslaget att öppna möjligheter för jordbruksnämnden att direkt ur prisregleringskassan för fisk utbetala medel till centralnämndens för fiskpropaganda verksamhet anser jag mig i likhet med jordbruksnämnden inte kunna tillstyrka. Liksom hittills bör sålunda de i centralnämnden ingående prisregleringsföreningarna själva vid sin avvägning av prisregleringsmedlens användning äga bedöma, i vilken utsträckning medel bör användas för propagandaverksamhet.

I enlighet med det anförda har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till de förordningar, som framgår av min hemställan i det följande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

A. antaga förslagen till följande förordningar:

1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;

2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;

3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

B. medgiva, att för tiden till och med den 30 juni 1962 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i det föregående; samt

C. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1961/62 för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kronor jämte ränta, dels åt Väst kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kronor jämte ränta.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Jan Brandt

Antal fiskare vid saltsjöfisket åren 1935—1959

(Indextal: 1935/39 = 100)

År	Ostkusten (norr om Blekinge)				Sydkusten (Blekinge och Skåne)			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	4 580	7 437	12 017	100	2 480	1 128	3 608	100
1940/44	5 432	6 921	12 353	103	2 558	1 409	3 967	110
1945	5 896	6 373	12 269	102	2 817	1 492	4 309	119
1946	5 528	6 168	11 696	97	2 756	1 423	4 179	116
1947	5 250	6 047	11 297	94	2 606	1 328	3 934	109
1948	4 926	6 099	11 025	92	2 597	1 236	3 833	106
1949	4 673	6 100	10 773	90	2 532	1 335	3 867	107
1950	4 306	5 818	10 124	84	2 452	1 268	3 720	103
1951	3 947	5 722	9 669	80	2 320	1 175	3 495	97
1952	3 771	5 598	9 369	78	2 199	1 103	3 302	92
1953	3 616	5 598	9 214	77	2 068	1 136	3 204	89
1954	3 288	5 652	8 940	74	2 027	1 077	3 104	86
1955	3 007	5 549	8 556	71	1 913	1 098	3 011	83
1956	2 768	5 666	8 434	70	1 831	1 065	2 896	80
1957	2 479	5 716	8 195	68	1 772	1 016	2 788	77
1958	2 349	5 699	8 048	67	1 765	942	2 707	75
1959	2 338	5 684	8 022	67	1 721	985	2 706	75

År	Västkusten (Hallands län, Göteborgs och Bohus län)				Samtliga kuststräckor			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	6 586	1 406	7 992	100	13 646	9 971	23 617	100
1940/44	6 749	1 247	7 996	100	14 739	9 577	24 316	103
1945	7 321	1 203	8 524	107	16 034	9 068	25 102	106
1946	7 210	1 343	8 553	107	15 494	8 934	24 428	103
1947	7 211	1 224	8 435	106	15 067	8 599	23 666	100
1948	7 230	1 245	8 475	106	14 753	8 580	23 333	99
1949	7 185	1 275	8 460	106	14 390	8 710	23 100	98
1950	7 051	1 231	8 282	104	13 809	8 317	22 126	94
1951	7 017	1 200	8 217	103	13 284	8 097	21 381	91
1952	6 874	1 140	8 014	100	12 844	7 841	20 685	88
1953	6 770	1 137	7 907	99	12 454	7 871	20 325	86
1954	6 416	1 092	7 508	94	11 731	7 821	19 552	83
1955	6 058	1 076	7 134	89	10 978	7 723	18 701	79
1956	5 749	1 012	6 761	85	10 348	7 743	18 091	77
1957	5 583	970	6 553	82	9 834	7 702	17 536	74
1958	5 400	963	6 363	80	9 514	7 604	17 118	72
1959	5 291	942	6 233	78	9 350	7 611	16 961	72

Anm. Uppgifterna är hämtade från den officiella fiskeristatistiken. Enligt instruktionen för statistikinsamlarna skall som yrkesfiskare anses person, som har sin huvudsakliga inkomst av fiske. Lokala skiljaktigheter förekommer emellertid i fråga om gränsdragningen mellan yrkes- och binäringsfiskare.

Antal fiskebåtar åren 1935/39, 1948/52, 1953/57 och 1958—1959

År	Däckade båtar med motor						Öppna båtar med motor				Summa båtar med motor	
	Hkr					Summa	Hkr			Summa		
	1—10	11—30	31—90	91—150	151—200		>200	1—5	6—10			>10
Ostkusten												
1935/39	388	4 636	5 024
1948/52	834	535	21	1	—	—	1 391	3 178	1 509	109	4 796	6 187
1953/57	590	609	37	12	3	—	1 251	3 047	1 578	200	4 825	6 076
1958	421	523	53	34	13	1	1 045	2 964	1 506	283	4 753	5 798
1959	371	512	50	40	13	9	995	2 983	1 511	324	4 818	5 813
Sydskusten												
1935/39	749	459	1 208
1948/52	314	302	122	36	—	—	774	563	111	7	681	1 455
1953/57	321	265	124	57	3	2	772	640	145	18	803	1 575
1958	290	220	86	71	20	12	699	655	150	21	826	1 525
1959	281	210	75	71	26	16	679	650	159	29	838	1 517
Västskusten												
1935/39	1 345	496	1 841
1948/52	432	199	347	318	162	—	1 458	660	256	21	937	2 395
1953/57	415	191	297	217	158	125	1 403	688	311	33	1 032	2 435
1958	393	180	239	173	145	175	1 305	653	342	42	1 037	2 342
1959	398	172	229	171	133	196	1 299	657	363	47	1 067	2 366
Samtliga kuststräckor												
1935/39	2 482	5 591	8 073
1948/52	1 580	1 036	490	355	162	—	3 623	4 401	1 876	137	6 414	10 037
%	43,6	28,6	13,5	9,8	4,5	—	100,0	68,6	29,3	2,1	100,0	—
1953/57	1 326	1 065	459	285	163	128	3 426	4 375	2 034	251	6 660	10 086
%	38,7	31,1	13,4	8,3	4,8	3,7	100,0	65,7	30,5	3,8	100,0	—
1958	1 104	923	378	278	178	188	3 049	4 272	1 998	346	6 616	9 665
%	36,2	30,3	12,4	9,1	5,8	6,2	100,0	64,6	30,2	5,2	100,0	—
1959	1 050	894	354	282	172	221	2 973	4 290	2 033	400	6 723	9 696
%	35,3	30,1	11,9	9,5	5,8	7,4	100,0	63,8	30,2	6,0	100,0	—

Anm. Uppgifterna är hämtade från den officiella fiskeristatistiken. I denna bilaga redovisas emellertid ej fiskebåtar utan motor.

Bilaga 3

Saltsjöfiskets avkastning, fördelad på olika fångstområden, mängd, värde samt procentuell fördelning åren 1935—1960

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%
	Fångstmängd									
1935/39	31,9	27	11,9	10	75,6	63	119,4	100	14,8	12
1940/44	37,0	31	19,3	16	64,1	53	120,4	100	1,7	1
1945/48	28,0	17	22,0	14	113,4	69	163,4	100	10,7	6
1949	27,3	15	32,9	18	124,3	67	184,5	100	20,2	11
1950	27,8	15	27,7	14	135,1	71	190,6	100	28,5	15
1951	27,8	15	28,6	15	128,8	70	185,2	100	21,5	12
1952	27,6	13	32,0	16	147,9	71	207,5	100	32,2	16
1953	29,3	15	32,7	16	137,7	69	199,7	100	33,2	17
1954	28,5	14	31,1	16	141,5	70	201,1	100	35,6	18
1955	30,1	14	34,1	15	155,3	71	219,5	100	45,0	21
1956	24,3	12	33,1	17	140,0	71	197,4	100	35,8	18
1957	24,2	11	40,0	18	157,9	71	222,1	100	38,0	17
1958	27,2	11	37,8	16	173,0	73	238,0	100	66,8	28
1959	29,6	11	37,1	14	201,3	75	268,0	100	82,0	31
1960 ¹	26,0	10	43,0	16	199,0	74	268,0	100	66,0	25

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%
	Fångstvärde									
1935/39	8,3	28	3,7	13	17,6	59	29,6	100	3,1	10
1940/44	26,3	31	13,5	16	45,8	53	85,6	100	0,3	0
1945/48	24,1	23	13,5	13	65,3	64	102,9	100	7,0	7
1949	22,7	22	16,1	15	65,7	63	104,5	100	7,0	7
1950	22,6	22	14,8	15	64,7	63	102,1	100	9,3	9
1951	24,9	23	16,4	15	68,0	62	109,3	100	9,0	8
1952	24,4	20	18,4	15	79,6	65	122,4	100	11,4	9
1953	24,7	20	20,3	17	77,0	63	122,0	100	11,2	9
1954	24,4	20	20,6	16	80,9	64	125,9	100	13,1	10
1955	23,8	18	23,2	17	88,5	65	135,5	100	16,1	12
1956	22,9	17	21,1	16	88,8	67	132,8	100	16,7	13
1957	23,2	16	25,2	17	100,5	67	148,9	100	17,9	12
1958	23,2	15	24,9	16	106,1	69	154,2	100	29,7	19
1959	26,7	16	26,5	15	117,7	69	170,9	100	33,8	20
1960 ¹	26,0	15	28,5	16	123,0	69	177,5	100	30,5	17

¹ Uppgifterna är hämtade ur den officiella statistiken utom för år 1960, då de är uppskattade av jordbruksnämnden.

Anm. Avrens är inkluderat i fångstmängdsuppgifterna fr. o. m. år 1949 men däremot icke för åren dessförinnan. Det totala avrenset har för åren 1945/48 utgjort i genomsnitt 8,7 milj. kg. För åren fr. o. m. 1949 är i ilandföringen i utrikes hamnar inkluderad s. k. skrapfisk. Sådan fisk ingår däremot ej i motsvarande siffror för åren dessförinnan och därmed ej heller i kolumnerna »Västkusten» och »Totalfångst». Under sistnämnda åren torde ilandföringen av skrapfisk i utlandet ha varit obetydlig.

Genomsnittliga fiskarpriser och minimipriser på fisk under tiden juli 1956—september 1960, öre/kg

Tid	Västkusten										Sydkusten						Genomsnittet av partinoteringar på strömming i Stockholm ⁵
	Genomsnittliga fiskarpriser ¹					Minimipriser ²					Genomsnittliga fiskarpriser		Minimipriser ³				
	All fisk ⁴	Sill (färsk)	Torsk	Makrill	Annan fisk ⁴	Sill nr 1 ⁴	Sill nr 3 ⁴	Torsk nr 1	Torsk nr 2	Makrill* (ej liten)	Sill	Torsk	Sill nr 1	Sill nr 3	Torsk nr 1	Torsk nr 2	
1956																	
3:e kv.	68,8	48,0	82,2	98,6	97,2	59 (47)	39 (31)	68	58	55 (48)	47,4	56,1	68	58	55	52	128,9
4:e kv.	74,4	44,5	111,2	96,4	113,6	55 (45)	36 (27)	68	58	55 (48)	53,1	59,5	68	58	56	53	139,4
1957																	
1:a kv.	64,0	42,2	97,2	99,2	115,0	49 (43)	31 (24)	68	58	55 (48)	58,7	54,4	68	58	56	53	135,7
2:a kv.	69,0	42,0	77,0	64,0	89,4	49 (43)	31 (28)	68	58	59 (50)	61,0	51,2	68	58	54	51	125,3
3:e kv.	65,8	47,2	78,8	75,9	93,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (50)	54,0	55,6	68	58	55	52	133,6
4:e kv.	79,4	49,6	96,3	80,6	108,0	55 (44)	35 (27)	69	59	59 (50)	59,2	58,6	68	58	56	53	141,9
1958																	
1:a kv.	66,9	47,1	73,8	73,0	108,2	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (50)	66,7	58,0	68	58	56	53	136,9
2:a kv.	82,5	45,5	84,0	72,9	109,1	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (47)	51,3	53,9	68	58	54	51	123,5
3:e kv.	81,3	53,9	92,7	103,3	104,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,7	58,1	68	58	55	52	132,0
4:e kv.	75,0	47,2	127,6	90,4	131,7	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,4	65,3	68	58	56	53	120,8
1959																	
1:a kv.	53,0	34,9	96,5	95,8	124,8	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	63,3	58,8	68	58	56	53	124,0
2:a kv.	84,8	41,0	96,8	69,9	105,7	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	56,6	59,3	68	58	56	53	128,3
3:e kv.	67,2	48,0	96,1	96,3	110,3	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,5	58,1	68	58	56	53	135,4
4:e kv.	79,3	48,0	139,6	104,0	141,1	60 (47)	37 (33)	69	59	59 (44)	55,5	63,6	68	58	56	53	132,7
1960																	
1:a kv.	57,7	43,2	101,7	60,2	126,0	52 (42)	33 (24)	69	59	59 (44)	68,2	61,4	68	58	58	55	140,7
2:a kv.	96,9	42,1	108,7	74,4	126,3	52 (42)	33 (24)	69	59	61 (44)	53,0	64,5	68	58	58	55	131,2
3:e kv.	67,7	48,9	118,3	95,9	126,6	64 (48)	41 (33)	69	59	61 (44)	54,4	62,6	68	58	58	55	137,6

¹ Uppgifterna avser försäljningen vid fiskauktionerna i Göteborg, Gravarne, Smögen, Lysekil och Strömstad.

² Skarpsill, saltsill, skrapfisk och skaldjur ej medtagna.

³ Minimipriserna på sill och makrill avser orensad vara samt på torsk rensad vara med huvud.

⁴ Avser minimipriser vid försäljning på s. k. första auktion (för alla köpare). Inom parentes har angivits minimipriset vid försäljning på s. k. andra auktion (för exportörer och beredare i fråga om sill samt för beredare av frysta filéer i fråga om makrill).

⁵ Partinoteringen på strömming är det pris, som producentföreningen fastställt att gälla vid partihandels försäljning till detaljhandeln, och är sålunda ej jämförbar med de i kolumnerna redovisade fiskarpriserna.

Anm. Såväl de genomsnittliga fiskarpriserna som minimipriserna inkluderar i förekommande fall exempelvis auktionsavgifter och fiskarens andel i lådkostnaden.

Bilaga 5

Utrikeshandeln med fisk, kräftdjur och blötdjur samt beredd eller konserverad fisk m. m. tillhörande kap. 3 och 16 i tulltaxan

År	Utförsel			Införsel			Differens	
	Kommersiell export		Direktlandningar i utlandet	Summa	fisk, kräftdjur och blötdjur kap. 3	beredd eller konserverad fisk m. m. kap. 16		Summa
	fisk, kräftdjur och blötdjur kap. 3	beredd eller konserverad fisk m. m. kap. 16						
Miljoner kilogram								
1935/39	25,1	1,4	14,8	41,3	44,5	7,1	51,6	- 10,3
1940/44	5,4	0,4	1,7	7,5	11,6	0,4	12,0	- 4,5
1945/49	30,2	2,0	12,6	44,8	21,5	4,7	26,2	+ 18,6
1950	34,9	3,3	28,5	66,7	22,9	5,4	28,3	+ 38,4
1951	50,8	2,0	21,5	74,3	23,1	9,2	32,3	+ 42,0
1952	54,6	2,4	32,2	89,2	27,7	8,7	36,4	+ 52,8
1953	47,5	1,7	33,2	82,4	27,0	11,4	38,4	+ 44,0
1954	51,9	3,1	35,6	90,6	27,5	9,0	36,5	+ 54,1
1955	50,5	2,3	45,0	97,8	34,3	12,5	46,8	+ 51,0
1956	40,2	2,6	35,8	78,6	33,7	13,5	47,2	+ 31,4
1957	42,0	1,9	38,0	81,9	30,2	11,8	42,0	+ 39,9
1958	35,9	2,9	66,8	105,6	33,8	15,9	49,7	+ 55,9
1959	38,1	2,8	82,0	122,9	30,2	16,8	47,0	+ 75,9
1960	56,5	3,7	66,0	126,2	31,4	16,5	47,9	+ 78,3
Miljoner kronor								
1935/39	7,8	1,3	3,1	12,2	20,9	4,6	25,5	- 13,3
1940/44	2,8	0,3	0,3	3,4	10,4	1,7	12,1	- 8,7
1945/49	21,0	5,5	7,0	33,5	23,3	7,3	30,6	+ 2,9
1950	22,3	8,8	9,3	40,4	26,2	10,2	36,4	+ 4,0
1951	33,2	6,2	9,0	48,4	29,3	13,9	43,2	+ 5,2
1952	37,5	6,9	11,4	55,8	39,4	14,5	53,9	+ 1,9
1953	33,0	4,9	11,2	49,1	41,1	17,9	59,0	- 9,9
1954	33,6	9,2	13,1	55,9	47,7	17,9	65,6	- 9,7
1955	34,2	6,6	16,1	56,9	61,9	24,6	86,5	- 29,6
1956	31,7	7,7	16,7	56,1	60,3	27,7	88,0	- 31,9
1957	26,9	5,3	17,9	60,1	59,9	28,6	88,5	- 28,4
1958	30,6	9,4	29,7	69,7	71,4	37,9	109,3	- 39,6
1959	32,5	9,7	33,8	76,0	66,6	38,5	105,1	- 29,1
1960	43,5	12,2	30,5	86,2	71,8	39,3	111,1	- 24,9

Anm. 1. Vissa beredda eller konserverade varor av fisk och skaldjur, som i den tidigare tulltaxan hänförs till stat. nr 281:1 och 321:5, ingår i denna tabell fr. o. m. 1957.

Anm. 2. För åren t. o. m. 1948 är s. k. skrapfisk icke inkluderad i direktlandningarna i utlandet.

Anm. 3. Direktlandningar i utlandet enligt jordbruksnämndens statistik. Övriga siffror är hämtade från handelsstatistiken utom för år 1960, som grundar sig på tullverkets preliminära statistik.

Tablå över inkomster (prisregleringsavgifter m. m.) och utgifter för prisregleringen på fisk under tiden ¹⁵/₄¹ 1946—³¹/₁₂ 1960, allt i kr.

År	Västkusten		Sydkusten		Ostkusten (strömming)		Importfisk	
	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Införselavgifter
1946—1950.....	8 604 534: 36	9 223 575: 36	1 234 318: 23	1 187 022: 99	1 041 366: 05	1 590 487: 20	1 188 025: 25	
1951—1955.....	10 769 464: 15	7 976 061: 13	2 439 792: 09	1 102 423: 55	2 342 103: 20	3 751 110: 95	7 018 342: 03	
1956.....	1 653 500: 39	2 564 811: 90	299 295: 86	634 727: 07	382 933: 98	582 461: 13	1 707 184: 85	1 560 000: —
1957.....	1 411 977: 28	1 562 371: 21	303 648: 20	752 478: 06	355 869: 48	324 751: 95	1 230 877: 92	1 108 852: 05
1958.....	1 517 551: 29	1 675 000: —	309 853: 68	582 799: 52	395 109: 84	702 548: 09	1 455 745: 03	1 535 000: —
1959.....	1 309 238: 10	1 860 000: —	264 783: 08	600 889: 28	463 521: 83	641 885: 50	1 400 618: 02	1 561 034: 49
1960.....	1 491 373: 03	1 925 600: —	277 197: 10	* 768 904: 57	376 157: 14	* 475 006: 25	1 299 189: 02	1 470 000: —
Omkostnader 1946—1960		402 852: 68		88 613: 06		3 154: 80		*- 181 647: 77
Avveckling av statslån		2 500 000: —		500 000: —		500 000: —		
Summa	26 757 638: 60	29 690 272: 28	5 128 888: 24	6 217 858: 10	5 357 061: 52	8 571 405: 87	15 299 982: 12	7 053 238: 77
Underskott	- 2 932 633: 68		- 1 088 969: 86		- 3 214 344: 35			
				+ 15 117 273: —				
Överfört år 1946 från clearingkassan för fisk				+ 1 000 000: —				
Ränteinkomster				+ 3 524 579: 52				
Uppbörds- och kontrollkostnader				- 246 675: —				
Total behållning ³¹ / ₁₂ 1960.....				+ 19 395 177: 52				

¹ Beträffande strömmingsregleringen den ¹/₄.

² Bortsett från fonder å tillhoppa 543 168 kr., vilka vid reglerings-systemets införande ställts till Ostkustens förfogande för prisutjämningsbidrag och sedermera helt åtgått.

³ Beloppet är preliminärt.

⁴ Av beloppet utgör 138 391 kr. kostnad för fiskeexportrepresentanten och 43 256 kr. 77 öre kostnad för kvalitetskontrollen för fisk.

Anm. »Prisregleringsavgifter» och »införselavgifter» avser under resp. år *faktiskt influtna* inkomster, medan »pristillägg m. m.» och »prisutjämningsbidrag» *belöper* på resp. år. Specificerade siffror för åren 1946—1955 finns redovisade i propositionen 1960: 82 (s. 42).